

## Värderingsfrågor

Bra om frågorna har lokal anknytning och personliga.  
Från det lilla till det stora eller tvärtom.

När man gör värderingsövningar är det bra att börja med att ställ några enkla frågor som kanske inte har med temat att göra, detta bara för att få igång eleverna samt att lära dem hur övningen går till.

Enkel fråga: Vilken glass tycker du bäst om? Beroende på vilken övning man väljer har man olika alternativ.

→ = Sopfrågor

→ = Energifrågor

## Värderingsövningar.

### Listor

→ Skriv ner 5-7 saker du tänker på när du hör ordet sopor.

→ Vilka är fördelarna med returförpackningar.

→ Skriv ned vad du tänker på när du hör ordet källsortering.

→ Kretslopp, varför är det viktigt!

→ Skriv en lista på sådant som kräver energi i skolan/i hemmet.

Sätt ett S efter om det drar mycket energi och ett Ä om man kan ändra på det så det dra mindre energi.

→ Skriv ned dina 5 – 10 bästa energispartips.

→  
→

### Heta stolen

Kan göras genom att deltagarna sitter på stolar i en ring. Håller man med påståendet så reser man på sig och byter stol med någon annan som vill byta stol. Håller man inte med. Sitter man kvar. Efter en "runda" väljer läraren ut några som är för och emot som får förklara varför de tycker så. Kom ihåg att alla har rätt att ha en åsikt!

→ Det kvittar om man sorterar soporna för sopgubbarna blandar ändå allt avfall.

→ Jag anser att Sverige är ett föregångsland inom miljöområdet.

→ Jag tycker det är viktigt att sortera soporna.

→ Bästa sättet att lösa sopproblemet är att bränna allt.

→ Ett av de största hoten mot jordens miljö är att vi konsumerar för mycket energi och saker.

→ Jag sorterar sopor bara för att jag måste.

→ Jag väljer hellre miljövänliga alternativ framför miljöskadliga när jag handlar även om de är dyrare.

→ Det är viktigt att jag som vuxen föregår med gott exempel och sorterar soporna på ett korrekt sätt.

→ Jag tycker att den skånska vintern är jättetråkig.

→ Den ekologiska mjölken är både dyr och äcklig.

- Det kvittar om jag släcker några lampor för det minskar ändå inte elförbrukningen i Sverige.
- Om vi måste spara energi så kommer vi snart att vara tillbaka i den mörka medeltiden.

### Värdebarometer

Håller helt med 1 – 6 Håller inte alls med

- Brist på kunskap är anledningen till de miljöproblem vi har i dag.
  - Jag är en som sparar mycket energi hemma.
  - Jag gör likadant i skolan som jag gör hemma.
  - Jag bryr mig lika mycket om skolans saker som jag bryr mig om mina saker där hemma
  - Vilken inställning har du till reklam?
- Onödigt slöseri 1 - Bra konsumentinformation 6.

→ Jag kan tänka mig att ändra mina matvanor för att förbättra miljön

- Hur mycket energi förbrukar följande apparater vid användning:
- |                     |             |                  |
|---------------------|-------------|------------------|
| Kyl/frys            | Mycket snål | Mycket slösaktig |
| Tvättmaskin         |             |                  |
| Spis vid matlagning |             |                  |
| Belysning           |             |                  |
| Duschen             |             |                  |
- Diskutera i smågrupper de olika deltagarna svar, kan de spara med genom att genomföra olika förändringar i beteende etc.  
Denna övningen kan även göras som rangordning, se nedan.

### 4-hörn

→ Vad gör du med färgresterna när du har målat något där hemma och rengjort penseln.

1. Håller på backen. 2. Håller i toan/vasken. 3. Ställer undan utan lock och låter det avdunsta bort. 4. Eget alternativ.

→ Vilka tycker du skall lösa miljöproblemen i framtiden?

1. Politikerna. 2. Företagen. 3. Jag själv. 4. Eget förslag.

→ Vad är skojigast att göra ute i naturen?

1. Bygga kojor. 2. Fiska. 3. Titta på olika djur 4. Annat

→ Vilken årstid tycker du bäst om.

1. Våren. 2. Sommaren. 3. Hösten. 4. Vintern.

→ Hur kan du bäst bidra för att minska slöseriet med elektricitet?

1. Duscha kortast möjligt. 2. Släcka lamporna efter mig när jag lämnar ett rum. 3. Använda datorn så lite som möjligt. 4. Annat.

→ Vilket sätt att producera energi tycker du är det bästa ur miljösynvinkel?

1. Kärnkraft. 2. Vattenkraft. 3. Oljekraft. 4. Annat sätt.

→ Mina förbrukade batterier brukar jag.

1. Kasta i soporna. 2. Lämna till batteriholken. 3. Slänga över till grannens tomt. 4. Annat

→ Vem tycker du har ansvar för att elektriciteten produceras på ett för miljön bra sätt?

1. Industrin. 2. Politikerna. 3. Konsumenterna. 4. Elproducenterna. Skolans viktigaste

### Avsluta meningar

Låt eleverna avsluta följande meningar. Dela in dem i smågrupper med 3-5 deltagare i varje grupp. Jämför varandras meningar.

→ Det bästa sättet att rädda torsken från utfiskning är.....

→ Det bästa sättet att lösa problemet med sophantering är att.....

→ Jag tycker det bästa med att sortera soporna är.....

→ I mitt hem använder jag vatten till.....

→ Det går åt mest vatten till.....

→ Skillnaden på vatten nu är.....

→ Mitt bästa energispartips är.....

### Rangordna

→ Det viktigaste för mig är?

( ) att luften är ren

( ) att maten är giftfri

( ) att vattnet är friskt

→ Vad är värst för dig?

( ) att någon häller kemikalier i skogen

( ) att någon kastar miljöfarliga batterier i skogen

( ) att det står en rostig övergiven bil i skogen

### Övrigt

Låt varje elev skriva ner 5 -10, beroende på ålder, förslag till hur skolan skall kunna effektivisera sin energiförbrukning.

Låt dem rangordna de tre bästa.

Därefter diskuterar de i grupper och försöker få fram de bästa förslagen och hur de skall kunna genomföras. Förslagen tas sen med till miljögruppen.

Miljögruppen går igenom de olika förslagen från klasserna och gör en energisparplan utifrån dessa.

-----

Kristianstads Naturskola KICK/BUF dec. -02